

Proti gosenicam!

Gotovo so najhujši sovražniki drevju v drevesnici in v sadovnjaku požrešne gosenice raznih metuljev. Vrle „Novice“ so sicer že temeljito pisale, kako izdatno vojsko sestaviti, kako jo oborožiti, da bode izdatno vojevala proti temu sicer majhnemu, ali v tako velikem številu po vejah, mladikah, perji in cvetji mrgolečemu požrešnežu. To razstavljanje je torej zaprečiti ter mrčes ugonobiti, predno se more razlesti; napasti ga treba spečega v mešičkih po zavutih listih. „Novice“ so omenjale tudi postave, katera zapoveduje pokončavati ta požrešni mrčes. Pri nas na Štajerskem do letos — vsaj kolikor je meni znano — občine niso še dobivale od oblastev takšnih povelj; zadnjo nedeljo v marciji pa se je po več krajih v celjskem okraji pred cerkvijo naročilo, gosenice marljivo zatirati in pokončavati. Da jih je potreba in tudi kako jih je pokončavati, bilo je že tudi tod znano nekaterim, posebno naročnikom „Novic“, vendar je večina takih, ki obupno z glavo odmajavajo, ali pa celo stvar kot malenkostno vsaj nekoliko ali povsem prezirajo. Kaj torej storiti? Goseničja zalega po drevju se ali obere z roko ali s škarjami postriže, pobere in sežge. Kjer pa tako ni mogoče, požgo se goseničje zalege z gorečo baklo po drevju. Pa ta način že precej stane; kjer je za take namene denar šteti in če tudi majhno vsotico, ohladi se navadno navdušenje, in delo se opusti.

Naš župan in predsednik „cesarjevič Rudolfovega sadjarskega društva“ g. dr. Ipavic je te ovire hitro uvidel ter izkusil jih odpraviti ali vsaj zmanjšati. Bakla za požiganje stane okoli goldinarja; g. dr. Ipavic je pa kupil v prodajalnici majhno, kositerno svetilnico (plehasto lampico) za petrolej, ki je tako prirejena, da jo lahko na kolikor češ dolgo palico ali drog pritrdiš; potem pa je prav lahko požigati gosenice po vejah. Da pa kak vetrič ne ugasne plamena, priveže ali pribije se okoli svetilnice trd papir. G. doktor je rekel, da kakor je ta priprava preprosta in cena — vse vkupe namreč ne stane čez 20 kr. — vendar popolnoma zadostuje svojemu namenu.

Kako se dobi več sadja in večega od brajdnih dreves?

Znano je morda, da se dobi večje in lepše sadje:

1. če se potrgajo sadovi, kolikor jih je preveč, da ostali dobé več hrane;
2. če se sadovi podpró in privežejo, da so na miru in jih veter ne maje in ne moti njih rasti;
3. če se sadju napravi lahka senca, da vlaga prehitro ne izhlapeva;
4. če se odvede sok iz lesne vejice v sadno vejico, da povekša nje delavnost;

5. če se sadovi napeljejo v steklenice;

6. če se sadovi omivajo in škropé z vodo ali z drugimi tekočinami.

Vsa ta dela pa zahtevajo mnogo časa in truda in se dadó zvršiti le nekoliko. Mnogo laže se pa dobi lepo sadje ter tudi pospeši rodovitnost drevesom, če se dvakrat ali trikrat požlahtne z isto sadno vrsto.

Tako so več breskev vrste Amsden drugi in tretji pot požlahtnili z isto vrsto. Pokazalo se je, da so le te rodile večje in lepše sadje, nego le edenkrat požlahtnjena drevesa iste vrste. Ravno tako je hruška Clairgeau v tretjem letu v drugič požlahtnjena rodila izredno debelo in lepo sadje.

Dvojna požlahtnitev se tudi uporablja, da se ustavi prehitra rast drevju. V tem slučaju se cepi z vrsto počasneje rastočo, da se napravi ravnotežje mej lesnim in sadnim zarodkom.

Vmesne požlahtnitve zvrše se najbolje, če se vstavijo popki v voline veje obličnih dreves. Pečkato sadje se lahko cepi tudi spomladi v sklad.

Pravila za škropljenje trt proti strupeni rosi (rji.)

1. Bolezen, katero imenujemo strupeno trtno roso ali rjo, dela gliva, ki raste po listji in včasih tudi po grozdji. Tako bolno listje porumeni, odpade prezgodaj, grozdje pa ne more zoreti.

2. Strupeno trtno roso gotovo preženeš, če listje škropiš z mesjo od modre galice (bakrenega vitrijola) in apna, in sicer o pravem času.

3. To zmes narediš, ako raztopiš v 100 litrih vode poldrug kilogram modre galice in primešaš ravno toliko ($1\frac{1}{2}$ $\frac{kg}{g}$) ali malo več ugašenega ali neugašenega apna.

4. Ker se modra galica kar v vodo dejana počasi topi, treba mešati oboje, ali pa deni galico v ruto in jo v vodo tako obesi, da je je polovico v vodi, polovico pa nad vodo. V vreli vodi se pa galica hitro raztopi.

5. Če to tekočino z metlico ali omelom škropiš na trte, ni ti je treba posebe čistiti, ako jo pa škropiš s posebnimi škropilnicami, pa jo dobro precedi skozi sito, in skozi kako redko tkanino, in sicer zato da kaka trda zrna ne pokvarijo sesalke.

6. Redno je dvakrat škropiti trte, in sicer ako je samó listje bolno, ako pa boleha tudi grozdje, škropi trikrat.*)

7. Ako le listje boleha, škropi dvakrat, in sicer prvokrat precej, kadar trta odcvete, drugič pa štiri tedne pozneje.

*) Pri nas se strupena rosa na grozdji ni še pokazala, na Francoskem in južnem Tirolskem pa napada nekaterim trtnim vrstam tudi grozdje, vsled česar jagode rjave in se skrčijo in so podobne usnjenim mešičkom.